

İçindekiler

en uzun gece •	7
evine dönemeyen adam •	13
babamın tüfeđi •	19
viva la muerte •	23
durmuş hilmi'ye sorduk •	25
güzellik borcu için yapılandırma talebi •	29
sevgiliye mektuplar •	31
jaguar •	37
rüya hanım'ın günlüğü •	41

en uzun gece

Kapı çalınmazdan önceydi... Kar yağıyordu dışarıda. İçeride, evde, sofraya başındaki kadın, kolundaki o eski yara izini okşuyordu. Önünde, soğan çorbası öylece duruyordu. Pek iştahı yoktu.

Kapı çalınmazdan önceydi... Ateşi beslemişti kadın. Parmaklarına üflemişti. Nenesini hatırlamak için terli bezi koklamıştı. Gidip pencereleri kapamıştı. Kapıyı pekilemişti. Dökülen ardiç tohumlarını toplamıştı yerden. Kurutmalar, hububat çuvalları, salçası, yağı, reçelleri, yufkaları, hepsi hazır. Hırkalarını, entarilerini yamamış, söküklüklerini dikmişti. Patikler örmüştü. Tülbentler dürmüştü. İşlikte yorganları. Odunları köşede diziliyordu. Maşinga sobası, şefkatli bir baba gibi bakacaktı ona; başını okşayacaktı, tırnaklarını kesecekti, yanağını öpecekti, masallar anlatacaktı, kantaron toplayıp getirecekti yaralarına. Böylece, ta cemre düşene dek...

Ama... Mutlak soğuğun –ne olursa olsun– etini ısırmaya geleceğini sezdi. Hiçbir ateşin buna yetemeyeceğini sezdi. *Böylesi buzlar erimez / Erimez değil mi? / Erimez ya, hiç erimez.* Çok uzaklardan çok yakınlar doğru... Daralan bir çember içinde... Her şey süratle karanlığa karışıyordu şimdi. Koyu bir gece, koyu bir zemheri, koyu bir vakit. Tecrit–

“Ona ne yemekler pişirirdim şimdi...” diyen bir ses dirildi içinde. Aynı hızla bastırıldı onu. *Sus!* Dizlerini okşadı. İleri geri, ileri geri. Eskiden bacakları vardı, bu iki yamuk, dirençsiz değnek yerine dolgun, biçimli bacakları vardı.

Handiyse bir asırdır çevresini saran oda, kendisini gözleyen o eşyalar, o eski sesler, o eski kokular en sonunda birer yabancı olup çıkmışlardı. Yorulmuş gibydiler kendisiyle dost olmaktan, an'ları üleşmekten, andaçlar taşımaktan. Belki de hep, hep onların yüzünden...

Çorbanın üzerindeki yağ katılaştı, suskunun kulaklarında katılaştığı gibi. Ne düşünceler geldi birden usuna; abuk, huzursuz. Limonu sıkmaya çabaladı, beceremedi. Bunu, yaşamın en

hüzünlü şeylerinden birisi olarak yorumladı. Sırtına ilkyazların dokunduğu o çocukluk sabahlarını ansıdı sonra; o zamanlar limonları sıkabilirdi, eşeklerin terkisinde ayağa kalkıp durabilirdi, yarasalar gibi baş aşağı uzanıp nar yiyebilirdi. *Ben daha küçüğüm baba, ayaklarım minicik, kemiklerim ince, saçlarım te belime dek, yüzüm var yüzüne benzer, çenemin kıvrımı aynı anam... Lütfen verme beni o adama...*

Yıllar, yıllar sonra mevlidler okundu. Kadın üzülmüştü. Hiç sevmemişti adamı, ama üzülmüştü. Yaşamasını isterdi, her şeye rağmen.

Eşyalar yer değiştirdiler odada, birbirine çarpa çarpa, yeni konumlara girdiler, yeni mesafeler kurdular, bir de böyle seyretmeli kadını.

Kendisine bir şeymiş gibi bakan eşyalara inat, eski bir şarkı mırıldanmaya başladı kadın. İçinde bol bol şeftaliler olan, çekirgeler olan, şerbetler, çimenler olan bir şarkıydı.

Ki kapı çalındı. Bu, hepsinden ama hepsinden sonraydı.

Zemherinin bu en uzun gecesinde kimse, hiçkimse dışarı çıkmaz, birini ziyaret etmez, bir şey satmaz, sormaz, istemezdi. Ne çerçi ne komşu ne hısım ne hasım. Kimse böyle bir akşamda kapı çalmazdı. Her bakımdan şaşırtıcıydı. Yine de şaşırmadı kadın.

Kapıyı araladığındaysa... Oydu. Perişan adam. Atık alnı çizgili, saçları karışık, benzi kansız, avurtları çökük, dudakları iplik, burnu hırçın. Gözleri... Yeşil gibi ama değil. Yeşili çürüten bir başka renk. Bambaşka bir renk. Boylu boyunca karşısında, upuzun bir adam. Hürlüğü inciten bir adam. Yolları zapt eden, incecik parmaklarıyla çiçekleri yolan, göğü kapayan, suyu çamur eden, dostu düşmana çeviren, her şeyi bozan, kapatıcı, yakıcı, tüketici bir adam, tiran. Oydu. Sarıh, kati, mühür gibi, oydu.

Kadın kapıyı sımsıkı kapayıp kilidi sürdürdü hemen. Titredi. Bir gece kelebeği ordan oraya uçtu, her yanı öpen çürük dudaklara benzedi. Tahtakuruları kemirmeyi bıraktı. Eşyalar sus pus, gerilediler duvarlara doğru. En, en uzun gece.

Kapı. Tekrar çalındı... Çalındı... Çalındı...

Adamın yılmasını, ümidini kesmesini, çekip gitmesini beklerken ancak maşingayı besleyebildi kadın. Gözleri düşüncelerce kıvrıcık kıvrıcıktı. Yığılıverdi iskemlesine. Sızı, tel gibi gerildi,

odaya gölgeler düşürdü. Çıglık atıp yardım dilese, kim duyardı? Kaçsa nereye giderdi? Üstelik limon...

“Lütfen, kapıyı açın!” dedi dışardaki. Sesi siyah, ılık, keçi kanı gibiydi. “Çok soğuk. Kalacak yerim yok. Lütfen, açın kapıyı. Çok soğuk!”

Elbette vicdan sahibi her kişi gibi kadın da bu hâldeki birini donarak ölmeye mahkûm etmezdi. Elbette, böyle bir zamanda kimseyi sıcak bir çatı için yalvartmazdı. Fakat bu gelen, öyle merhamet edilecek türden biri değildi. Yılana, kurda, çiyana merhamet edilirdi; kalpsize, caniye, haramiye merhamet edilirdi, bu adama edilmezdi. Seksen üç yıllık sesini ilk kez kullanıyormuşçasına acemi bir biçimde konuştu kadın: “Gi-git burdan! Sen... üşümezsin!”

“Sizin gibi sıcak, korunaklı bir evde olsaydım üşümezdim. İnanın, sizi hiç rahatsız etmem, bir köşeye sığınır, uyurum. Lütfen!”

“Hayır! Sen üşümezsin! Git burdan, burdan!”

Neden sonra kadın fark etti ki masayı sımsıkı tutuyordu. Tüm evini tutuyordu. Öyle kasılmıştı ki evin tüm eklemlerinin sızladığını hissediyordu... Söküp öteye götürmeye çalışıyordu onu. Adamdan, soğuktan, geceden öteye. Gövdelerden, sancılardan, anılardan. O uzak memlekete. Orada çocukluğu hazır bekliyordu kendisini, yoğurtlar ekşimemiş, ağaçların sakızları ıslık ıslık.

Derken kapı çalınmaz oldu. Nedense bu boşluğu garipsedi kadın. Adamın orada durmasını, kendisiyle konuşmasını mı istiyordu yoksa? Bunu mu bekliyordu? Eşyalar kendisine hanidir sırtını çeviriyor diye, yalnızlığı artık küf tuttu diye, üşüse de yalvarsa da adamın orada, kapının önünde durup kendisiyle konuşmasını mı istiyordu? Gerçekten mi?

Silkinip dirildi. Gidip kulağını yasladı kapıya. Yalnızca tipinin uğultusu yanıtladı onu. Bir de kapının iniltisi. Ne zaman bir eşyaya kulağını verse ondan yükselen o anlamsız iniltileri işitirdi. Neden sonra anlamıştı ki bu iniltilerin biri diğerinden farklıydı, her bir eşyanın kendine ait bir sızısı, kendine ait bir sesi vardı. Kendisi de çok beklemişti bir vakitler, birisi ona kulağını yaklaşırsın, iniltisini duysun diye.

Bir süre sonra adam hiç gelmemiş gibi oldu. Kar, adamın boşluğunu da örttü. Hazmedilecek gibi değildi bu. Kalkıp kapıyı

araladı. Gözlerini karanlığın kalbine dikti. Hiçbir şeyi seçemedi gözleri, kendini dönüştürüp duran uzun, upuzun geceden başka.

Kilidi yeniden sürdürdü kapıya.

Yüzünü masasına döndürdüğünde... Islak, yalınayak adam çorbasını içmekteydi. Onun çorbası, onun masası, onun iskemlesi. Ama adam. Orada. Onun eşyaları, onun kokuları, onun yaraları. Ama adam. Orada! Hiçbir şeye değil, üşümediği konusundaki haklılığına şaşırды kadın. *Üşümüyor işte, üşümüyor, bak!*

“Sen! Nasıl girdin evime?”

“Nasıl? Siz davet ettiniz ya!”

“Çabuk evimi terk et! Hemen!”

“Hem misafir ediyorsunuz hem de kovuyorsunuz. Ne tür bir oyun bu?”

“Defol dedim sana!” Kadın, sırtına saplanan sivri dişleri hissetti. Bir iki adım atarak maşingaya yaklaştı.

“Ama demiştin. Sen demiştin. Gel demiştin. Bunu sen söylemiştin. Biliyorsun...”

Bilmiyordu kadın. Bilmesine de gerek yoktu. Ortada bilinebilecek bir durum yoktu.

“Peki, gidiyorum” dedi adam, kaşığı fırlatıp tası kafasına dikti. Gırtlığı kuvvetle çıkıyordu, iniyordu. Gözlerinde cehennemler yanıyordu. Ayağa kalktığı anda sanki daha bir uzamış, daha bir incelmışti. Tavana çarpmamak için öne eğildi. Zürafa adımlarıyla yürüdü. Eşikten çıkmazdan önce durup kadına baktı.

Kadın “Oysa ben...” dedi, sesini adamın sesine benzeterek.

Adam başıyla onayladı. Sesini taklit edebildiğine miydi bu onay? Yoksa konuşacak olsaydı hislerini tam da böyle mi ifade edecekti?

Karda yürürken uzadı adam. Her adımda daha uzun, her adımda daha yüksek. *Birazdan ağaca dönüşecek*, diye geçirdi usundan kadın ama bekleyip bunu görmek yerine kapıyı kapadı.

Masasına geçip oturduğunda, yüzüne sanki bir tokat atılmıştı da etkisinin geçmesini bekliyordu. Sustu, sustu, sonra “Oysa ben...” dedi.

Ah!

Tam da korktuğu gibi. Tam da hiç istemediği gibi. Tam da... Sesi şimdi adamın sesiydi. Seksen üç yıllık kendi sesi yoktu dudaklarında. Silinmişti. Adamın siyah, ılık, keçi kanı sesi ağzında

kıvranıyordu. Belki de yanılıyordu. Belki de her şey kötü bir rüyadan ibaretti. Olamaz mıydı? Tekrar denedi: “Ama sen demiştin. Gel demiştin. Bana gel demiştin sen...”

Ah!

Yok. Baştan başa onun sesi, kadının değil. *Ben bu sesle ne yaparım?*